

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

Sisäministeriö on 19.1.2024 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kriittisen infrastruktuuridirektiivin (CER-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi. Energiavirasto lausuu luonnoksesta seuraavaa:

Yleiset huomiot kansallisesta toteuttamistavasta

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2557 kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä ja direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta, jäljempänä CER-direktiivi. Energiavirasto kannattaa CER-direktiivin tavoitteita parantaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä, vahvistaa toimijoille yhdenmukaiset vähimmäissäännöt sekä auttaa toimijoita johdonmukaisten ja erityisten tuki- ja valvontatoimenpiteiden avulla.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan, että CER-direktiivi pantaisiin täytäntöön säätämällä yleislaki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta, jossa säädettäisiin kriittistä infrastruktuuria ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevasta kansallisesta strategiasta ja kansallisesta riskiarviosta, toiminnan yleisestä ohjaamisesta ja yhteensovittamisesta, yhteismitallisesta kriittisten toimijoiden arviointikehikosta ja yhtenäisestä kehyksestä kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi erilaisia uhkia vastaan. Energiavirasto katsoo, että veloitteiden säätäminen keskitetysti yhdessä kansallisessa yleislaissa on perusteltua CER-direktiivin soveltamisalan läpi leikatessa horisontaalisesti eri toimialasektoreita. Tämä edesauttaa direktiivin tavoitteiden toteutumisessa sekä varmistaa direktiivin yhdenmukaisen täytäntöönpanon toimialojen kesken.

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Hallituksen esityksen luonnoksessa s. 24 on tuotu esiin, että ”Suomessa on useita tiettyjen yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja ylläpitävien toimialojen kriittisten palvelujen varautumisvelvollisuuksia koskevia säädöksiä. Näitä on energia-alalla, finanssialalla, terveydenhuollossa ja lääkehuollossa sekä digipalveluiden osalta. Varautumista koskevaa lainsäädäntöä on sektorikohtaisten säädösten lisäksi valmiuslaissa. Lisäksi Suomen huoltovarmuusjärjestelmä tukee ja ylläpitää osaltaan kansallista resilienssiä.” Luonnoksen luvussa 3.2.1 Energiasektorin nykytila on kuvattu esimerkiksi sähkötoimialan nykysäätelyä. Energiavirasto kiinnittää lainvalmistelijoiden huomiota, että eri energiasektorin alasektorien osalta sääntelyn tarkastelu on jäänyt melko suppeaksi. Sähkötoimialan osalta sääntelyn tarkastelu on esimerkiksi keskittynyt pääasiassa kantaverkkoon ja kaukolämmityksen ja jäähdytyksen osalta kansallisen sääntelyn tarkastelu on jäänyt ohueksi.

Lisäksi Energiavirasto korostaa, että valmistelussa tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota, miten valmiuslaki (1552/2011), sektorikohtainen lainsäädäntö sekä nyt ehdotettu CER-yleislaki muodostavat selkeän ja loogisen kokonaisuuden. Edelleen, vaikka Energiavirasto katsoo, että CER-direktiivin implementointi yleislailalla on kannatettava ratkaisu, herättävät useat samaan aihepiiriin liitännäiset säädökset huolen siitä, että velvoitteista ja vastuista ei muodostu selkeää ja yhtenäistä kokonaisuutta. Useampi eri säädös voi jättää myös katvealueita, jotka eivät tule riittävällä tavalla huomioituksi lainsäädännössä. Energiavirasto katsoo, että CER-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä tulisi mahdollisimman laajasti huomioida voimassa oleva sääntely sekä mahdollisuuksien mukaan myös tulevat muutokset esimerkiksi valmiuslakiin.

Liittyen edellä mainittuun säädöskokonaisuuteen ja näiden katvealueisiin, Energiavirasto on lausunut valmiuslakia koskevasta työryhmämuistiosta seuraavaa (koko lausunto löytyy lausuntopalvelusta, VN /5137/2022):

”Energiavirasto kiinnittää ensinnäkin huomiota, että muistiossa todetaan samaan aikaan, että valmiuslain varautumisvelvoitetta ei laajenneta yksityisiin toimijoihin, mutta toisaalta todetaan, että valmiuslain varautumisvelvollisuuden ytimessä on varautuminen poikkeusoloihin ja valmiuslain toimivaltuuksien käyttämiseen. Voimassa oleva valmiuslaki asettaa verkonhaltijoille tehtäviä liittyen 36 §:n mukaiseen sähkön käytön rajoittamiseen, 37 §:n mukaiseen sähkön kulutuskiintiöön, 39 §:n mukaiseen sähkön toimituksen keskeyttämiseen sekä 42 §:n mukaiseen maakaasun käytön rajoittamiseen. Mainittakoon lisäksi, että valmiuslain 38 §:ssä säädetään sähkön vähittäismyyjän velvoitteesta määrittää sähkön käytöstä perittävä ylitysmaksu. Vastaavasti valmiuslain 40 §:ssä säädetään kaukolämmön myyjälle ja muulle toimittajalle velvollisuus toteuttaa säännöstelytoimenpiteitä. Näin ollen valmiuslaissa tosiasiallisesti säädetään useasta yksityiselle toimijalle asetetusta poikkeusoloihin liittyvästä tehtävästä, mutta muistion ehdotuksen mukaan valmiuslain mukaista varautumisvelvoitetta ei laajenneta yksityisiin toimijoihin. Tämä tarkoittaa sitä, että ehdotus, jonka mukaan valmiuslain varautumisvelvollisuuden ytimessä on varautuminen poikkeusoloihin ja valmiuslain toimivaltuuksien käyttämiseen, pitää paikkansa ainoastaan viranomaistoimivaltuuksien osalta. Energiavirasto ensinnäkin katsoo, että valmiuslain

kokonaisuudistuksessa on syytä kiinnittää huomiota, että varautumisvelvoitteesta on säädetty yhdenmukaisesti ja toimialan erityispiirteen huomioiden kaikkien lakisääteisiä tehtäviä hoitavien tahojen osalta, mistä valmiuslaissa säädetään.

Sisäministeriö on asettanut EU:n kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (jäljempänä CER-direktiivi, (EU) 2022/2557) täytäntöönpanoa koskevan lainsäädäntöhankkeen (SM047:00/2022). Energiavirasto toisekseen tuo esiin, että direktiivin täytäntöönpanossa ja sen myötä tehtävissä muutoksissa sektorikohtaiseen lainsäädäntöön on huomioitava edellä kuvattu valmiuslain varautumisvelvoitteen soveltamisala ja sektorikohtaisen lainsäädännön kriittisyys yksityisen sektorin valmiuslain mukaisessa poikkeusoloihin varautumisessa. Lisäksi, koska CER-direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluu laajasti eri sähkö- ja maakaasualan toimijoita sekä kaukolämmitys- tai kaukojäähdytysjärjestelmien haltijat, voisivat CER-yleislain velvoitteet ottaa huomioon myös poikkeusolot ja valmiuslain mukaisen varautumisen nykyistä laajemmin. Tämän toteutuminen on kuitenkin riippuvaista kansallisesta täytäntöönpanosta."

Mitä edellä on tuotu esiin lähinnä kansallisen lainsäädännön huomioimisesta CER-direktiivin implementoinnissa, Energiavirasto tuo lisäksi esiin myös EU-tason lainsäädäntöä, joka tulisi huomioida lainvalmistelussa. Energiaviraston toimialalla on voimassa olevaa EU-tason sääntelyä kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941 riskeihin varautumisesta sähköalalla, jonka mukaan kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on alueellisten ja kansallisten sähkökriisiskenaarioiden perusteella laadittava riskeihinvarautumissuunnitelma. Energiavirastolla on myös kyseisen säädöksen myötä tehtäviä liittyen sähkön toimitusvarmuuteen kohdistuvien riskien arviointiin sekä sähkökriisien hallintaan. Lisäksi Komissio on antanut asetuksen EU 2017/2196 sähköverkon hätätilaa ja käytönpalautusta koskevasta verkkosäännöstä.

Energiavirasto myös katsoo, että koska CER-direktiivin myötä tunnistetut kriittiset toimijat ovat myös EU:n toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa annetun direktiivin (jäljempänä NIS2-direktiivi EU 2022/2555) mukaisia keskeisiä toimijoita, tulee ehdotetun NIS2-yleislain ja nyt käsillä olevan ehdotetun CER-yleislain olla mahdollisimman pitkälle yhteensopivia. Hallituksen esityksen luonnoksessa s. 73 on muun muassa todettu, että NIS2- ja CER-velvoitteilla "voi olla yhteisvaikutuksia", mutta näitä vaikutuksia ei ole sen enempää kuvattu.

NIS2-velvoitteet voivat olla lisäksi osin päällekkäisiä CER-velvoitteiden kanssa ja tämä kokonaisuus tulisi ottaa huomioon CER-yleislain valmistelussa. Päällekkäisyyttä voi esimerkiksi syntyä järjestelmien fyysisen ympäristön ja tilaturvallisuuden osalta. Energiaviraston tavoitteena on minimoida toimijoille velvoitteiden raportoinnista viranomaiselle kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Tästä syystä on perusteltua, että jos NIS2-viranomainen ja CER-viranomainen on sama taho, velvoitteita koskevaa valvontaa pyritään yhdistämään, esimerkiksi sisällyttämällä molempia velvoitteita koskeva selvityspyyntö samaan tietopyyntöön.

Lopuksi ehdotetun CER-yleislain suhteesta muuhun lainsäädäntöön Energiavirasto nostaa esiin luonnoksessa ehdotetun 3.1 §:n, jonka mukaan, ”jos Euroopan unionin säädöksissä edellytetään alakohdaisesti kriittisten toimijoiden toteuttavan toimenpiteitä häiriönsietokyvyn parantamiseksi ja vaatimukset ovat tässä laissa säädettyjä velvoitteita vastaavia, kriittiseen toimijaan ei sovelleta tätä lakia.”

Edellä lainatussa säännöksessä Energiavirasto tunnistaa kaksi haastetta. Ensinnäkin säännös huomioi ainoastaan EU-tason säädökset eikä kansallista lainsäädäntöä. Vaikka erityislain asemassa olevassa sektorikohtaisessa kansallisessa lainsäädännössä voi olla CER-säätelyä vastaavia velvoitteita, tulisi eri kansallisten säännösten hierarkkisuus ja säätelyn systematiikka olla mahdollisimman selkeää. Konkreettinen esimerkki liittyy CER-yleislakiluonnoksen velvoitteeseen, jonka mukaan kriittisen toimijan on suoritettava riskiarviointi neljän vuoden välein, mutta sähkömarkkinalain (588/2013) mukaan varautumissuunnitelmien päivityssykli on kolme vuotta ja maakaasumarkkinalain (587/2017) mukaan viisi vuotta.

Toisekseen edellä lainatussa säännöksessä todetaan, että CER-yleislakia ei sovelleta lainkaan, jos vastaavia velvoitteita on muussa lainsäädännössä. Sähkömarkkinalaissa ja maakaasumarkkinalaissa on säädetty varautumissuunnittelusta, mutta säännöksissä ei ole kuitenkaan säädetty esimerkiksi CER-direktiiviä vastaavasta poikkeamailmoitusvelvoitteesta. Säännöstekstiä tulisi muuttaa esimerkiksi NIS2-yleislakia vastaavaksi, jonka mukaan ”jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, joilla varmistetaan korkeampi kyberturvallisuuden taso, niitä sovelletaan tämän lain lisäksi.” Lisäksi Energiavirasto katsoo, että yleislain jatkovalmistelussa tulisi ratkaista ristiriidat eri säännösten määräajoissa.

Toimivallanjako ja viranomaistehtävät

Energiavirasto kannattaa ehdotetun CER-yleislain ratkaisua, että toimivaltaiset viranomaiset sektoreilla valvoisivat CER-direktiivin velvoitteiden noudattamista. Energiavirasto kuitenkin hallituksen esityksen luonnokseen tutustuttua pitää merkittävänä puutteena, että luonnoksessa käsitellään epä johdonmukaisesti termejä toimivaltainen viranomainen, toimivaltainen valvontaviranomainen sekä valvontaviranomainen. Esimerkiksi luonnoksen s. 93 mukaan: ”Kriittisen toimijan poikkeamailmoituksen vastaanottaneen Huoltovarmuuskeskuksen ja toimivaltaisen viranomaisen tai Huoltovarmuuskeskuksen toimivaltaisen viranomaisen antaman ohjeistuksen mukaisesti olisi ilmoitettava kriittiselle toimijalle poikkeamailmoituksen vastaanottamisesta. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen olisi annettava viivytyksettä tietoa mahdollisista jatkotoimista.”

Lisäksi esimerkiksi luonnoksen s. 104 mukaan: ”Sisäministeriö toimisi CER-direktiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena, joka vastaisi direktiivin säännösten asianmukaisesta soveltamisesta ja tarvittaessa täytäntöönpanosta kansallisella tasolla. Kansallisesti muita tehtäviä hoitaisivat toimivaltaisina viranomaisia muut ministeriöt ja valvontaviranomaiset.” Lisäksi luonnoksen s. 71 viranomaisvastuun jaosta todetaan luonnoksessa seuraavaa: ”Valtioneuvoston tasolla sisäministeriölle osoitettaisiin toiminnan yhteensovittaminen ja yleinen

ohjaus. Sisäministeriö olisi direktiivin 9 artiklan 1 kohdan mukainen toimivaltainen viranomainen. Kansallisesti olisi muitakin toimivaltaisia viranomaisia. Toimialakohtaisesti tunnistettaisiin kriittiset toimijat kunkin vastuuministeriön toimesta. Kriittisten toimijoiden valvonta olisi tarkoituksenmukaisinta järjestää toimialakohtaisesti olemassa oleviin valvontaviranomaisiin tukeutuen.”

Energiavirasto katsoo, että hallituksen esityksen luonnos jättää täsmentämättä, mitä tehtäviä ja vastuita on ehdotettu annettavaksi millekin viranomaiselle. Kunkin viranomaisen rooli tulisi käydä selkeästi ilmi luonnoksesta ja ehdotetusta yleislaista. Energiavirasto pitää kriittisenä sitä, että hallituksen esityksessä tuodaan selkeästi esille, miten CER-direktiivin mukainen viranomaisvastuu jaetaan eli mitkä ovat kunkin viranomaisen tehtävät ja tehtävien mukaiset toimivaltuudet. Tehtävien ja vastuiden selkeä määrittäminen varmistaa sen, että kukin viranomainen tietää oman roolinsa ja vastuunsa, kun tilanne sitä vaatii ja lisäksi päällekkäisten vastuiden olemassaolo johtaa tehottomuuteen ja jopa sekaannuksiin. Selkeyden kriittisyys korostuu etenkin akuuteissa tilanteissa.

Luonnoksen 20 §:ssä säädetään valvontaviranomaisista. Ehdotetun säännöksen mukaan ”toimivaltainen valvontaviranomainen valvoo 15 § ja 16 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamista. Tässä laissa tarkoitettuja valvovia viranomaisia ovat: 1) Energiavirasto niiden kriittisten toimijoiden osalta, jotka kuuluvat energiatoimialan alasektoreiden sähkö, kaukolämmitys ja –jäähdytys sekä kaasu toimijaluokkien jakeluverkonhaltijat ja siirtoverkon haltijat alaan;” Energiavirasto ensinnäkin toteaa, että on suositeltavaa, että CER-yleislain toimivallanjako toimialoittain ja toimijatyypeittäin on yhdenmukainen NIS2-toimivallanjaon kanssa. NIS2- ja CER-velvoitteet ovat läheisesti toisiinsa kytkettyjä ja valvonnan keskittäminen samoille viranomaisille näin perusteltua synergiaetujen saavuttamiseksi. Toisekseen Energiavirasto kiinnittää huomiota, että osalta ehdotetun lain 20 §:ssä säädetyltä viranomaiselta puuttuu tarkennus siitä, mitä toimijoita nämä viranomaiset valvovat. Kolmanneksi Energiaviraston huomio kiinnittyy siihen seikkaan, että hallituksen esityksen luonnoksesta ei käy ilmi, mikä taho valvoisi kriittisiksi toimijoiksi määritettyjä julkishallinnon toimijoita.

Edellä ehdotetun CER-yleislain suhteesta muuhun lainsäädäntöön Energiavirasto lisäksi korostaa, että kun esityksessä ei ehdoteta muutoksia sektorikohtaiseen lainsäädäntöön, Energiavirasto jatkossakin valvoisi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain mukaista verkonhaltijoiden varautumissuunnittelua ja näin ollen myös voi vaatia verkonhaltijoita esimerkiksi tekemään suunnitelmiin muutoksia. Energiavirastolla on lisäksi jo aiemmin tässä lausunnossa esiin tuotuja tehtäviä liittyen sähkön toimitusvarmuuteen kohdistuvien riskien arviointiin, suunnitelmiin sekä sähkökriisien hallintaan EU-tasoisien sääntelyn (EU 2019/941) myötä.

Lopuksi viranomaistoimivallanjaosta Energiavirasto tuo esiin, että Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) tehtäviä koskevassa 8 §:n säännösluonnoksessa ei aseteta tehtäviä lainkaan valvontaviranomaisten tukemiseen tai yhteistyön edistämiseen. Energiavirasto myös katsoo, että yleislakiluonnos vaatii täsmennystä, mikä HVK:n ja muiden viranomaisten rooli on poikkeamailmoitusten yhteydessä.

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

Hallituksen esityksen luonnoksen 3 luvussa ehdotetaan säädettäväksi kriittisten toimijoiden määrittämisestä. CER-yleislakiluonnoksen 11-13 §:ssä säädetään kriittisen toimijan määritelmästä ja lakiluonnoksen 14 §:n mukaisesti ministeriö, jonka toimialaan käsiteltävä toimija kuuluu, ratkaisee toimijan määrittämistä koskevan asian. Ensinnäkin Energiavirasto toteaa, että se katsoo perustelluksi, että ratkaisu kriittisistä toimijoista tehdään ministeriötasolla, joko ehdotuksen mukaisesti päätöksellä taikka valtioneuvoston asetuksella. Energiavirasto kuitenkin tuo esiin muutamia huomioita kriittisten toimijoiden määrittämisestä.

Esitysluonnoksen s. 23 mukaan ”Suomessa kriittistä infrastruktuuria tai yhteiskunnan toimintakyvyn kannalta keskeisiä toimijoita ei ole määritelty lainsäädännön tasolla. CER-direktiivin toimeenpanon myötä Suomeen saadaan lainsäädäntökehys ja sen myötä valtiolle muodostuu näkymä kriittisten toimijoiden varautumisen tilaan ja sen kehittämistarpeisiin.” Energiavirasto korostaa, että vaikka on totta, että ehdotettua CER-yleislain kaltaista kriittisten toimijoiden tunnistamisinstrumenttia ei ole aiemmin ollut, on esimerkiksi NIS1-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä tehty tietynlaista kriittisten toimijoiden tunnistamista. Myös Valtioneuvoston asetuksella 981/2022 on määritetty yhteiskunnan johtamisen ja turvallisuuden kannalta välttämättömiä toimintoja (asetuksen 2 §).

Lisäksi Energiavirasto tuo esiin ehdotetun lain 13 §:ssä säädetyt täsmennykset energia-alalle merkittävän haitallisen vaikutuksen arvioinniksi. Energiatoimijan näkökulmasta näyttäisi siltä, että vain osa tai yksi kriteereistä on kunkin toimijan kannalta relevantti. Kyseisen säännöksen mukaan arviossa tulisi huomioida ”b) vuositasolla tuotettu kansallisen energian määrä, osuus kansallisen energian tuotetusta määrästä tai tuotetun kansallisen energian vuorokautinen määrä (tuotantokapasiteetti);”. Huomioitavaa kohdassa mainitun ”kansallisen energian” osalta on, että sähköjärjestelmän kannalta esimerkiksi tuontisähkö on yhtä tärkeää sähköntuotannon kanssa. Energiavirasto ehdottaa, että kyseisestä kohdasta poistetaan maininta energian kansallisuudesta eli kyseisen kohdan ensimmäinen kriteeri muotoiltaisiin esimerkiksi ”vuositasolla tuotettu energian määrä”. Toisaalta Energiavirasto toteaa, että osuus tuotetun energian määrästä ei välttämättä ole relevantti merkittävän haitallisen vaikutuksen arvioinnin kannalta, koska energian määrää arvioidaan kyseisen b-kohdan nojalla. Lisäksi Energiavirasto toteaa, että viimeisen b-kohdan mukainen kriteeri ”tuotetun kansallisen energian vuorokautinen määrä (tuotantokapasiteetti)” ei tosiasiallisesti vastaa energia-alalla tuotantokapasiteetin määritelmää. Energiavirasto ehdottaa, että viimeisenä kriteerinä todettaisiin ainoastaan tuotantokapasiteetti. Energiavirasto lisäksi korostaa, että etenkin vaihtuvatehoisten laitosten (tuuli ja aurinko) osalta sähköntuotantokapasiteetti voi vaihdella olosuhteiden mukaan huomattavastikin.

Energiavirasto myös kiinnittää valmistelijoiden huomiota, että siirtokapasiteettitermin sijaan voisi säännöksen f-kohdassa käyttää termiä ”verkosta luovutetun energian määrä”, joka kuvaa siirtokapasiteettia paremmin verkon merkittävyyttä. Lisäksi Energiavirasto tuo myös esiin, että voimassa oleva varautumisvelvoite koskee myös esimerkiksi kaikkia verkonhaltijoita (lukuun

ottamatta suljetun jakeluverkonhaltijoita), jotka on myös katsottu kriittisiksi toimijoiksi NIS1:n täytäntöönpanon yhteydessä, vaikka verkosta luovutetun energian määrä eroaa näiden kesken merkittävästikin.

Kaiken kaikkiaan edellä esitetty huomioiden Energiavirasto ehdottaa, että 13 §:ssä eriteltyt kriteerit sisällytettäisiin esimerkiksi 12 §:n yksityiskohtaisiin perusteisiin esimerkkeinä huomioon otettavista seikoista ja toimijoiden määrittäminen tapahtuisi 12 §:n kautta. Energiavirasto korostaa, että 13 §:n kriteereistä on haastavaa muodostaa tyhjentävää ja yleispätevää listausta toimialan alasektoreilla huomioitavista seikoista. Esimerkiksi energiatoimialaan kuuluu hyvin erilaisia toimijoita kuten verkonhaltijoita, LNG-terminaaleja, sähkönmyyjiä sekä kaukolämpö ja -jäähdytysjärjestelmien haltijat.

Lopuksi toimijoiden määrittämisestä lain soveltamisalaan Energiavirasto tuo esiin, että hallituksen esityksen luonnoksesta ei käy ilmi, kuuluuko toimija CER-yleislain soveltamisalaan vasta sen jälkeen, kun tätä koskeva päätös on lainvoimainen.

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

Kriittisten toimijoiden veloitteet

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi kriittisille toimijoille kolme eri pääveloitetta. Luonnosehdotuksen 15 §:n mukaan kriittisen toimijan on suoritettava riskiarviointi tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein. Kriittisen toimijan riskiarvioinnissa on otettava huomioon kaikki merkitykselliset luonnon ja ihmisen aiheuttamat riskit, jotka voivat johtaa poikkeamaan. Tällöin otetaan huomioon toimialojen tai rajat ylittävät riskit, onnettomuudet, luonnonkatastrofit, kansanterveydelliset hätätilanteet, hybridiuhat ja muut uhat sekä muut toimivaltaisen ministeriön määrittämät uhat. Luonnosehdotuksen 16 §:n mukaan kriittisen toimijan on toteutettava häiriönsietokykynsä varmistamiseksi asianmukaisia ja oikeasuhteisia teknisiä, turvallisuuteen liittyviä ja organisatorisia toimenpiteitä sekä laadittava näitä toimenpiteitä sisältävä suunnitelma. Lisäksi kriittisen toimijan poikkeamailmoituksesta on ehdotettu säädettävän lain 4 luvussa.

Energiavirasto tuo ensinnäkin esiin, että yleislakiehdotuksessa asetetaan tarkka määräaika, milloin riskiarviointi on suoritettava. Energiavirasto on tässä lausunnossa aiemmin tuonut esiin, että sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain varautumissuunnittelua koskevat säännökset sisältävät vastaavia määräaikoja, jotka eivät kuitenkaan ole yhdenmukaisia yleislain kanssa. Energiavirasto toteaa, että sektorikohtaista lainsäädäntöä tulee tarkastella yleislakiehdotuksen valossa ja tehdä tarvittavat muutokset päällekkäisten veloitteiden ehkäisemiseksi ja yhdenmukaisuuden edistämiseksi.

Toisekseen Energiavirasto katsoo, että yleislakiehdotuksen 15-16 §:n yksityiskohtaisia perusteluja on syytä laajentaa ja yksityiskohtaistaa. Esimerkiksi ehdotetun 15 §:n luettelossa on termejä toimialojen riskit, hybridiuhat ja muut uhat, joista kukin tulisi avata säännöskohtaisissa perusteluissa. Säännösehdotuksen muiden uhkien lisäksi toimijoiden on otettava huomioon ”muut toimivaltaisen ministeriön määrittämät uhat.” Tältäkin osalta Energiavirasto katsoo, että hallituksen esityksen luonnos jättää avoimeksi, miten ja mikä ministeriö määrittää kyseisen huomioon otettavat uhkat. Energiavirasto lisäksi katsoo, että CER-yleislain riskiarviota koskevassa säännöksessä tulisi myös tarkastella sen suhdetta NIS2-direktiivin mukaiseen kyberturvallisuuden riskienhallintavelvoitteeseen.

Yleislakiluonnoksen 16.4 §:n mukaan kriittisen toimijan on nimettävä yhteyspiste, jonka kautta tiedonkulku järjestetään. Energiavirasto huomauttaa, että yleislakiluonnoksessa ei kuitenkaan ehdoteta kyseisen tiedon ilmoittamista valvontaviranomaiselle.

Poikkeaman määritelmä ja ilmoituskynnys

Poikkeamailmoittamisen osalta Energiavirasto tuo esiin, että hallituksen esityksen luonnoksessa on kriittinen epäjohtomukaisuus yleislakiehdotuksen 4 §:n määritelmien ja 17 §:n mukaisen ilmoitusvelvoitteen sisällön välillä. Yleislakiehdotuksen 4 §:n mukaan poikkeamalla tarkoitetaan tapahtumaa, joka voi merkittävästi häiritä tai joka häiritsee keskeisen palvelun tarjoamista, myös silloin, kun se vaikuttaa kansallisiin järjestelmiin, joilla ylläpidetään oikeusvaltiota. Ehdotetussa 17.1 §:ssä ei ole enää mainintaa poikkeaman vaikutusten merkittävyydestä vaan säännöksessä todetaan, että ilmoitus on tehtävä ”poikkeamasta, joka häiritsee tai voi häiritä keskeisten palvelujen tarjoamista.” Lisäksi Energiavirasto tuo esiin, että ehdotetun yleislain 10 §:n otsikko antaa ymmärtää, että merkittävän vaikutuksen omaavalla poikkeamalla tarkoitettaisiin ainoastaan kyseisessä säännöksessä mainittua poikkeamaa, jossa mukana on vähintään kuusi tai useampi jäsenvaltio. Lisäksi Energiavirasto toteaa, että 4 §:n määritelmä jättää myös tulkinnanvaraa siihen, että tuleeko merkittävyyttä ottaa huomioon, kun poikkeama häiritsee eli ei ainoastaan ”voi häiritä” keskeisen palvelun tarjoamista (”...tapahtumaa, joka voi merkittävästi häiritä tai joka häiritsee keskeisen palvelun tarjoamista”).

Energiavirasto katsoo, että poikkeamasta tehtävän ilmoituskynnyksen ylittyminen tulee olla tarkasti lain tasolla määritetty. Nyt lausuttavana oleva hallituksen esityksen luonnos ei ole yhdenmukainen poikkeaman ja ilmoituskynnyksen määritelmän kanssa. Ilmoituskynnyksen täsmällisyys on kriittistä niin toimijoiden kuin ilmoituksia vastaanottavien viranomaisten kannalta.

Energiavirasto katsoo, että poikkeamailmoittamista ja sen käsittelyä koskevat hallituksen esitysluonnoksen säännökset ja yksityiskohtaiset perustelut edellyttävät vielä sääntelyn täsmentävistä. Energiavirasto tuo ehdotetuista säännöksistä esiin kuitenkin seuraavia nostoja. Hallituksen esityksessä voi olla syytä täsmentää, että sen mukaan ilmoitettavan poikkeaman on johduttava ehdotetun lain säännösten mukaisien riskien aktualisoitumisesta. Jos näin ei ole, toimija voisi joutua tekemään kyberpoikkeamasta kaksi erillistä ilmoitusta: NIS- ja CER-ilmoitus. Energiavirasto katsoo, että tätä kaksoisilmoittamiseen liittyvää systematiikkaa tulisi avata hallituksen

esityksessä tarkemmin. Energiavirasto myös kiinnittää huomiota, että koska häiriön määritelmä ja ilmoituskynnys jää jossain määrin epäselväksi, säännöksestä ei ole selvästi tulkittavissa, ovatko suunnitellut katkot esimerkiksi rajattu ilmoituskynnyksen ulkopuolelle.

Lisäksi Energiavirasto tuo myös esiin ehdotetun 17.3 §:n, jonka mukaan häiriön merkittävyyden määrittämisessä tulee ottaa huomioon käyttäjien lukumäärän lisäksi näiden osuus. Energiaviraston näkemyksestä käyttäjäosuuden huomioiminen ilmoituskynnyksen ylityksessä vaatii tarkempia perusteluja. Esimerkiksi pienemmän verkonhaltijan koko asiakasmäärä voi olla vain pieni osuus isomman verkonhaltijan asiakasmäärästä. Tällöin tosiasiallisesti esimerkiksi ilman sähköä oleva asiakasmäärä on sama, vaikka osuus on suhteellisesti pienempi verrattuna koko asiakasmäärään.

Vaikutusten arviointi

Hallituksen esityksen luonnoksessa s. 74 on todettu, että ”esityksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpano voi arvion mukaan lisätä kriittisiksi toimijoiksi määriteltyjen toimijoiden kustannuksia velvoitteiden noudattamisen takia. Toisaalta voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyy jo samankaltaisia velvoitteita tai toimija on vapaaehtoisesti kiinnittänyt häiriönsietokykyyn huomiota esimerkiksi huoltovarmuustoiminnan piirissä. Taloudellisia vaikutuksia voi syntyä erityisesti toimijalle, joka ei ennestään ole ollut riskienhallintaan liittyvien tai häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisen velvoitteiden piirissä. Toisaalta parantunut häiriönsietokyky rajaisi poikkeamien laajuutta tai estäisi poikkeamien syntymistä ja niistä aiheutuvia vaikutuksia, mikä estäisi häiriöistä aiheutuvia kustannuksia.”

Energiavirasto on samaa mieltä luonnoksessa esitetystä arvioista, joiden mukaan CER-velvoitteita sisältyy jo joihinkin toimijoihin sovellettavaan nykysäätelyyn. Energiavirasto kuitenkin nostaa esille, että esimerkiksi poikkeamailmoittaminen tulee lisäämään toimijoiden viranomaisraportointiin liittyvää työmäärää. Energiavirasto lisäksi toteaa, että esityksen vaikutukset voivat merkittävästi erota toimiala- ja toimijatyyppikohtaisesti riippuen jo olemassa olevista varautumisvelvoitteista ja toimijakohtaisesti riippuen siitä, kuinka paljon yksittäiset toimijat ovat olleet vapaaehtoisesti mukana huoltovarmuustoiminnassa. Huomioitavaa on, että hallituksen esityksen luonnoksen osio koskien esityksen vaikutuksia yrityksiin on varsin lyhyt. Energiavirasto pitää tärkeänä, että esityksen jatkokehityksessä sen vaikutukset soveltamisalaan kuuluviin yrityksiin on kattavasti huomioitu.

Lisäksi Energiavirasto toteaa, että valvontaviranomaisen lisäresurssitarpeet ovat ehdottoman kriittisiä ehdotetun lain täytäntöönpanolle. Energiavirastolle nykytilassa resursoitu henkilöstömäärä ei ole riittävällä tasolla huomioiden CER-yleislain myötä valvottavien toimijoiden ja toimialojen lukumäärän kasvu, sekä uudet poikkeamailmoitusten käsittelyyn ja kriittisten toimijoiden tukemiseen sekä valvontaan liittyvät tehtävät.

4.

Valvontaa koskevat huomiot

Valvonnasta yleisesti

Hallituksen esityksen luonnoksen 20 §:ssä säädetään valvontaviranomaisista. CER-velvoitteiden valvonnasta Energiavirasto ensinnäkin tuo esiin, että valvonnan laajuutta ja sen kohdentamista koskevia osioita tulee täydentää hallituksen esityksen luonnoksessa. Tämä on kytköksissä myös Energiaviraston aiemmin tässä lausunnossa tuomaan seikkaan kohdassa ”Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista”, että hallituksen esitysluonnos on epäjohdonmukainen termien toimivaltainen viranomaisen, toimivaltainen valvontaviranomaisen sekä valvontaviranomaisen kesken ja luonnos vaatii tältä osin vielä täsmentämistä.

Ehdotetun 20 §:n mukaan toimivaltainen valvontaviranomainen valvoo 15 § ja 16 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamista. Ehdotetun lain 15 §:ssä säädetään kriittisen toimijan suorittamasta riskiarvioinnista ja 16 §:ssä häiriönsietokyvyn varmistamisesta ja häiriönsietokykyä koskevasta suunnitelmasta. Huomioitavaa on, että ehdotetun 20 §:n mukainen valvontatoimivalta on varsin rajattu. Valvontaviranomaisella ei luonnoksen mukaan ole esimerkiksi toimivaltaa valvoa poikkeamailmoittamisveloitteen noudattamista. Energiavirasto tuo esiin, että koska valvontaviranomainen ei ehdotuksen mukaan valvo poikkeamailmoittamista koskevia säännöksiä, puutteita poikkeamailmoittamisveloitteen noudattamisessa ei tämänhetkisen ehdotuksen mukaan voida kehottaa korjaamaan valvontapäätöksellä. Ilmoittamatta jättämisestä ei voida myöskään määrätä laiminlyöntimaksua. Energiavirasto tuo myös esiin, että tällä on vaikutuksia poikkeamista johtuvien riskienhallintatoimenpiteiden valvontaan, jos tietoa poikkeamista ei toimiteta valvontaviranomaiselle.

Vaikka valvontaviranomainen ei luonnoksen mukaan valvo poikkeamailmoituksen noudattamista, on sillä kuitenkin rooli poikkeamailmoitusten käsittelyssä. Ehdotuksen mukaan ”kriittisen toimijan poikkeamailmoituksen vastaanottaneen Huoltovarmuuskeskuksen ja toimivaltaisen viranomaisen tai Huoltovarmuuskeskuksen toimivaltaisen viranomaisen antaman ohjeistuksen mukaisesti olisi ilmoitettava kriittiselle toimijalle poikkeamailmoituksen vastaanottamisesta. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen olisi annettava viivytyksettä tietoja mahdollisista jatkotoimista.” Ensinnäkin Energiavirasto ei saa ehdotuksesta selville, mistä syystä viranomaisen on ohjeistettava poikkeamailmoituksen vastaanottamisessa ilmoittamisessa. Lisäksi, jos toimivaltaisella valvontaviranomaisella tarkoitetaan Energiavirastoa, hallituksen esityksestä tulisi käydä tarkemmin esiin, mitä nämä ehdotetut jatkotoimet pitäisivät sisällään. Sääntelyä ja sen perusteluja tulisi muun muassa tarkentaa, että tarkoitetaan jatkotoimilla jatkoilmoituksiin liittyvää ohjeistusta vai esimerkiksi häiriön vaikutusten minimoimiseksi tehtäviä toimia. Lisäksi varsinaisessa 19 §:n säännösehdotuksessa mainitaan ilmoitettavista tukitoimista, mutta näitä ei ole avattu luonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Lisäksi Energiavirasto nostaa esiin yleislakiluonnoksen 15 §:n 4 momentin, jonka mukaan valvontaviranomainen voi todeta, että kriittisen toimijan suorittama riskiarviointi täyttää kokonaan tai osittain kyseisessä säännöksessä säädetyn veloitteen. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan menettely vähentäisi kriittisen toimijan hallinnollista taakkaa, mikäli muita

säädösten nojalla laadittuja merkityksellisiä asiakirjoja olisi mahdollista käyttää. Vastaava säännös liittyy myös ehdotettuun 16 §:ään.

Energiavirasto katsoo, että ehdotetun lain 15 ja 16 §:n vahvistamista koskevat säännökset vaativat tarkennusta eikä tavoite, johon kyseisillä säännöksillä pyritään, ole täysin selkeä. Vahvistamista koskevien säännösten mukaan viranomainen voi vahvistaa kokonaan tai osittain, että riskiarvio tai suunnitelma täyttää lain edellytykset, mutta veloitetta siihen ei kuitenkaan ole. Onko vahvistus siten tehtävä ainoastaan toimijan pyynnöstä? Hallituksen esityksestä tulisi käydä selkeämmin ilmi, mikä merkitys ehdotetulla vahvistamisella on, ja mitä tarkoitetaan asiakirjan vahvistamisella osittain.

Energiavirasto tuo esiin, että edellä mainittuja säännöksiä tulisi muuttaa siihen suuntaan, miten muun muassa sähkömarkkinalain varautumissuunnittelua koskeva säännös on muotoiltu: ”Energiavirastolla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa varautumissuunnitelman vastaanottamisesta vaatia verkonhaltijaa tekemään siihen muutoksia, jos se ei täytä säädettyjä vaatimuksia.” Energiavirasto on esimerkiksi laatinut varautumissuunnitelmia varten mallipohjat, joita verkonhaltijat voivat hyödyntää suunnitelman laatimisessa. Mallipohjan käyttö ei ole kuitenkaan pakollista vaan verkonhaltija voi halutessaan tehdä myös täysin vapaamuotoisen suunnitelman. Olennaista on, että varautumissuunnitelmasta tulee toimiva kokonaisuus, joka sisältää keskeiset varautumiseen liittyvät asiat.

Hallituksen esityksen luonnoksessa on ehdotettu useampia valvontakeinoja, joiden avulla valvontaviranomainen voi valvoa säännösten noudattamista. Energiavirasto tuo kuitenkin esiin, että luonnoksesta jää valvontakeinojen osalta epäselväksi esimerkiksi, mikä ero on toimijalle annettavalla huomautuksella ja varoituksella. Lisäksi jää täsmentämättä, että tuleeko huomautus ja varoitus antaa ennen velvoittavaa valvontapäätöstä. Energiavirasto nostaa myös esiin, että valvontapäätöksestä ja laiminlyöntimaksusta ehdotettuja säännöksiä tulisi täsmentää siltä osin, että mihin säännöksessä mainitut ”havaitut puutteet” viittaavat. Säännökset vaativat esimerkiksi viittauksen CER-yleislaissa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen tai tiettyjen säännösten noudattamiseen. Lisäksi Energiavirasto nostaa esiin keskeyttämisuhkaa koskevan perustelun, jonka mukaan ”uhkasakkolain mukainen keskeyttämisuhka ei olisi tarkoituksenmukainen keino, koska kriittisen toimijan keskeisen palvelun jatkuvuus olisi turvattava.” Energiavirasto tuo esiin, että uhkasakkolain 14 §:n mukaan ”keskeyttämisuhka asetetaan määrämällä päävelvoite noudatettavaksi uhalla, että työnteko tai muu toiminta keskeytetään taikka laitteen tai muun esineen käyttö estetään.” Keskeyttämisuhkassa ei siis ole kyse pelkästään toiminnan keskeyttämisestä vaan esimerkiksi jonkin laitteen tai esineen käytön estämisestä.

Oikaisuvaatimusmenettely

Yleislakiluonnoksen 22 §:ssä tarkoitettuun valvontapäätökseen ja 23 §:ssä tarkoitettuun laiminlyöntimaksua koskevaan päätökseen saisi vaatia oikaisua. Päätökset, joihin ehdotuksen mukaan voi vaatia oikaisua koskevat valvontapäätöstä ja päätöstä laiminlyöntimaksusta. Energiavirasto katsoo, että oikaisuvaatimuksen mielekkyyttä olisi syytä tarkastella uudelleen. Edellä mainituissa päätöksistä ei ole kyse massapäätöksistä vaan yksittäisistä tarkasti harkituista ja

perustelluista päätöksistä. Oikaisuvaatimusmenettelyn edellyttäminen voi vain viivästyttää muutoksenhakua ja asian lopullista ratkaisemista.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyöstä ehdotetaan säädettäväksi yleislain 27 §:ssä. Ehdotettu säännös edellyttää yhteistyötä CER-yleislaissa tarkoitettujen viranomaisten ja NIS-viranomaisten kesken. Energiavirastolla tuo esiin, että sille voi kuitenkin CER- ja NIS2-yleislakiehdotusten myötä tulla päällekkäisiä tehtäviä muiden viranomaisten kanssa liittyen esimerkiksi ydinvoimalatoimijoiden valvontaan. Ydinturvallisuutta Suomessa valvoo Säteilyturvakeskus (STUK). Energiavirasto katsoo, että yhteistyö muiden kuin CER- ja NIS-viranomaisten kesken tulisi huomioida lain jatkovalmistelussa.

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

Energiavirasto toistaa laiminlyöntimaksua koskevat huomiot, jotka on jo aiemmin esitetty kohdassa ”valvontaa koskevat huomiot”. Laiminlyöntimaksusta ehdotettua säännöstä tulisi täsmentää siltä osin, mihin säännöksessä mainitut ”havaitut puutteet” viittaavat. Säännös vaatii esimerkiksi viittauksen CER-yleislaissa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen tai tiettyjen säännösten noudattamiseen. Energiavirasto myös kiinnittää valmistelijoiden huomiota, että koska valvontaviranomainen ei ehdotuksen mukaan valvo poikkeamailmoittamista koskevia säännöksiä, puutteita poikkeamailmoittamisvelvoitteen noudattamisessa ei tämänhetkisen ehdotuksen mukaan voida kehottaa korjaamaan valvontapäätöksellä. Ilmoittamatta jättämisestä ei voida myöskään määrätä laiminlyöntimaksua. Valvontapäätöstä vastaavasti myös laiminlyöntimaksupäätökseen sovellettavan oikaisuvaatimusmenettelyn mielekkyyttä olisi syytä tarkastella uudelleen.

Energiavirasto lisäksi kiinnittää huomiota, että ehdotetun laiminlyöntimaksun enimmäismäärä eroaa huomattavasti NIS2-yleislain mukaisen seuraamusmaksun enimmäismäärästä.

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Energiavirastolla ei ole tähän aiheeseen kommentoitavaa.

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Energiavirastolla ei ole tähän aiheeseen kommentoitavaa.

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

Energiavirastolla ei ole tähän aiheeseen kommentoitavaa.

9.

Muut huomiot

Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kriittisen infrastruktuuridirektiivin (CER-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi. Energiavirasto pitää hyvänä, että luonnoksen tavoitteena on kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä parantaminen, yhdenmukaisten vähimmäissäätöjen vahvistaminen sekä pyrkimys auttaa toimijoita johdonmukaisten ja erityisten tuki- ja valvontatoimenpiteiden avulla.

Energiavirasto kannattaa kansallisessa säädösvalmistelussa tehtyjä ratkaisuja, kuten direktiivin säätämistä yleislailla ja valvontatoimivallan määrittämistä sektoriviranomaisille. Energiavirasto katsoo esityksen olevan pääperiaatteiltaan yhdenmukainen CER-direktiivin kanssa. Energiavirasto on kuitenkin tuonut lausunnossaan esiin täydennystä vaativia seikkoja, jotka vaativat vielä osaltaan työstämistä. Näistä suurimpina huomioina mainittakoon voimassa olevan kansallisen- ja EU-lainsäädännön huomioiminen sekä viranomaisten välinen toimivallanjako ja tehtävät. Myös poikkeamailmoitukseen liittyviä säännöksiä on syytä tarkastella uudelleen niitä täsmentämällä.

Energiavirasto lisäksi korostaa, että valvovan viranomaisen lisäresurssitarpeet ovat ehdottoman kriittisiä ehdotetun lain täytäntöönpanolle. Energiavirastolle nykytilassa resursoitu henkilöstömäärä ei ole riittävällä tasolla huomioiden CER-yleislain myötä valvottavien toimijoiden ja toimialojen lukumäärän kasvu, sekä uudet poikkeamailmoitusten käsittelyyn ja kriittisten toimijoiden tukemiseen sekä valvontaan liittyvät tehtävät. Lisäksi Energiavirasto korostaa, että jos päätösvalta toimijoiden määrittelystä asetetaankin lainvalmistelun myöhemmässä valmisteluvaiheessa sektoriviranomaisille, Energiaviraston työmäärä edellä esitettyyn kasvaa huomattavasti.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Nurmi Simo
Energiavirasto

Koivula Minna
Energiavirasto